

som Rigsdagen havt Leilighed til at undersøge hele Sagen, og den har udtalt — og jeg haaber, at det høie Thing vil billige denne Udtalelse —, at Ingen kan gjøre Fordring paa, at Veiskatten skal være den samme af enhver Lønde Hartkorn, det vil sige, at Amtene ikke kunne gjøre Fordring paa at bidrage lige Meget pr. Lønde Hartkorn til Veiene. Den samme Commission har derhos, idet den gjorde opmærksom paa, at navnlig Ringkjøbing Amt og gamle Kjøbenhavns Amt ved den tilfattede Foranstaltning med Hensyn til Veienes Bestyrelse vilde blive mere bebyrdede, end de vare det for nærværende Tid, udtalt, at Forholdene i Kjøbenhavns Amt nødvendigviis maatte medføre, at dette Amt paa ingen mulig Maade kunde gjøre Fordring paa at slippe for den samme Udgift, som noget andet Amt. Vi behøve ikke at holde os til, at Hovedlandeveiene nu skulle gaae over til Amtenes Bestyrelse og Vedligeholdelse, thi det, om et Amt kommer til at give noget Mere eller noget Mindre pr. Ld. Hartkorn, gjør ikke Udslaget. Hvad det forekommer mig, at vi ene have at see hen til; er, om Kjøbenhavns Amt ikke i og for sig er ligesaa godt istand til at bære sine Udgifter, som noget andet Amt. Og dette haaber jeg, at det høie Thing vil besvare med Ja. Der er vistnok Ingen, som vil paastaae, at Kjøbenhavns Amt ikke skulde være istand til at bære sine Udgifter. Det nytter ikke, at Kjøbenhavns Amts Beboere og dets Representanter tale om Kjøbenhavns Amts Hartkorn. Vor Lovgivning giver jo Kjøbenhavns Amtsraad ligesom ogsaa Kjøbenhavns Amts Sogneforstanderskaber Ret til ikke at ligne paa Hartkornet alene, men til tillige at ligne paa Formue og Leilighed, og, naar Amtsraadet og Sogneforstanderskaberne ville gjøre dette, da er jeg overbevist om, at intet Amt vil være bedre istand til at bære sine Udgifter end netop Kjøbenhavns Amt. Det forekommer mig, at vi bør være meget forsigtige, og at vi ikke maae lade os forlede af, at der er kommet en vis Stemning tilstede, som i mine Dine med Urette har begunstiget Kjøbenhavns Amt, og hvorved det lettelig vil komme dertil, at man giver til et Amt, der langt bedre er istand til at bære sine Byrder end maangt et andet Amt. De statistiske Be-

regninger, der ideligt og ideligt ere blevne opgjorte, vil jeg ogsaa tillade mig at kaste et Blik paa. Der foreligger en Beregning fra Ingenieurcorpset, hvoraf det vil sees, at Vedligeholdelsen af gamle Kjøbenhavns Amts Hovedlandeveie gennemsnitligt i 10 Aar har kostet 39,509 Rd. aarligt. Den samme Autoritet har sagt, at den var forvisset om — og dette har den førnævnte Commission tiltraadt —, at der, naar Amtene selv overtog Hovedlandeveiene til Vedligeholdelse, vilde kunne spares idetmindste 20 pCt. aarligt, og der ved vilde den omtalte Sum af 39,509 Rd. saaledes kunne bringes ned til c. 28,500 Rd. aarligt. Trække vi nu herfra Bomindtægterne — (Larsen: De ere allerede fratrukkne!), net om Forlæbelse! —, da vil Summen, om der end er noget forskellige Meninger om, hvad Indtægten af Bommene er, og stadig vil blive, synke ned til 14 à 15,000 Rd.; dersom vi ikke vare berettigede til at gaae ud fra de autentiske Beregninger for Kjøbenhavns Amts Vedkommende, saa vilde vi heller ikke være berettigede til at lægge dem til Grund for de andre Amters Vedkommende. Vilde vi see paa de Udgifter, som andre Amtene have havt og formentlig i Fremtiden ville faae, saa paastaar jeg, at der er flere Amtene, som fremtidigt ville komme til at udrede ligesaa Meget pr. Lønde Hartkorn i Betindgifter, hvis disse vedblive at være en Hartkornsfag, som gamle Kjøbenhavns Amt. Det nytter ikke at holde sig til Hovedlandeveiene alene, vi maae ogsaa tage de mindre Landeveie med i Betragtning, thi det er jo anerkjendt, at der, naar alle Hovedlandeveiene ere anlagte, ingen Grund længer er til at gjøre nogen Adskillelse imellem Hovedlandeveiene og de mindre Landeveie; det har heller aldrig været Hensigten, at denne Adskillelse skulde opretholdes. Nu er det vel saa, at gamle Kjøbenhavns Amt for nærværende Tid kan opvise et mageløst stort Regnestykke, ogsaa for de mindre Landeveies Vedkommende, men jeg spørger: Hvilket Amt er bedst stillet, enten det, der nu vistnok har det tilstrækkelige Antal Veie anlagte, og ikke har Andet at gjøre end at vedligeholde dem, eller det Amt — og deraf kan der vistnok paavises flere —, som ikke engang har Halvdelen af de Veie, som det nød-